

РУДЕНКО Ігор

 <https://orcid.org/0000-0003-0781-9222>

магістр, аспірант кафедри економічної теорії
та конкурентної політики
Державного торговельно-економічного
університету
вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156, Україна
i.v.rudenko@knute.edu.ua

ДЕТЕРМІНАНТИ ДЕРЖАВНОЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ НА РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Актуальність теми дослідження визначається важливістю ринку інформаційних технологій (РІТ) для вітчизняної економіки та новими векторами державної конкурентної політики, які мають бути спрямовані на стимулювання розвитку ринку. З огляду на проведений аналіз висунуто та підтверджено гіпотезу щодо конкурентної політики на РІТ, яка має зосереджуватись на комплексному завданні: стимулювати ефективність та інновації, забезпечувати доступність інформації та ресурсів і, враховуючи внутрішні проблеми ринку, підвищувати конкурентоспроможність компаній на ринку. Досліджено конкурентну політику на ринку інформаційних технологій України в умовах цифрової трансформації економіки. Виокремлено структурні та інституційні детермінанти, що формують особливості конкуренції на ринку інформаційних технологій в Україні. Визначено особливості структурної організації ринку інформаційних технологій, який тягнє до моделі монополістичної конкуренції, а також його інституційне середовище. Проаналізовано ключові інституційні детермінанти формування конкурентного середовища: глобалізація, євроінтеграція, відкритість ринку внаслідок відсутності значних бар'єрів для входу, адвокатування конкуренції, розвиток цифрових платформ та низький рівень захисту інтелектуальної власності. На основі аналізу сучасного стану ринку обгрунтовано рекомендації

RUDENKO Ihor

 <https://orcid.org/0000-0003-0781-9222>

Full Higher Education,
Postgraduate Student of the Department
of Economic Theory and Competitive Policy
State University of Trade and Economics
19, Kyoto St., Kyiv, 02156, Ukraine
i.v.rudenko@knute.edu.ua

DETERMINANTS OF STATE COMPETITION POLICY IN THE INFORMATION TECHNOLOGY MARKET

The relevance of this research stems from the information-technology market's strategic role in Ukraine's economy and from the new directions of state competition policy that should foster its development. The analysis puts forward, and confirms, the hypothesis that competition policy in this market must pursue a comprehensive agenda: stimulate efficiency and innovation, guarantee broad access to information and resources, and, mindful of domestic market challenges, strengthen firms' overall competitiveness. The article explores the competition policy in Ukraine's information technology market in the context of the digital transformation of the economy. It identifies the structural and institutional determinants that shape the specific features of competition in the Ukrainian information technology market. The research outlines the structural organization of the market, which largely corresponds to the model of monopolistic competition, and examines its institutional environment. The key institutional determinants influencing the formation of a competitive environment are analyzed, including globalization, European integration, market openness due to the absence of strategic entry barriers, competition advocacy, the development of digital platforms, and the weak protection of intellectual property rights. Based on an assessment of the current state of the IT market, the article substantiates recommendations for improving the state competition

Copyright © Автор(и). Це стаття відкритого доступу, яка розповсюджується на умовах ліцензії [Creative Commons Attribution License 4.0. International License \(CC-BY\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

щодо вдосконалення державної конкурентної політики на ринку інформаційних технологій в Україні, орієнтованої на збереження інноваційної динаміки для стимуляції розвитку ефективності та інноваційності ведення господарської діяльності на ринку та забезпечення підсилення конкурентоспроможності учасників на ринку.

Ключові слова: ринок інформаційних технологій, конкурентна політика в Україні, інституційні та структурні детермінанти.

policy in Ukraine's IT sector. It emphasizes the need for a policy oriented toward maintaining innovation dynamics to stimulate efficiency and innovation in economic activity, and to enhance the competitiveness of market participants.

Keywords: information technology market, competitive policy in Ukraine, institutional and structural determinants.

JEL Classification: L40, L86, O33, O38, K21, F63.

Вступ

Глобальні тенденції до цифровізації та масштабного впливу інформаційних технологій на світову економічну систему формують в останні роки унікальні виклики для конкурентної політики та правозастосування на усіх вітчизняних ринках, зокрема й на ринок інформаційних технологій, тим самим створюючи нові ризики для конкурентних відомств та інших органів державної влади.

Адже динамічність економічного та технологічного розвитку свідчать про необхідність підвищення уваги з боку держави до розробки власної конкурентної політики, яка буде здатною забезпечити конкурентоспроможний розвиток ринку інформаційних технологій як важливої складової вітчизняної економіки. До того ж з розвитком ринку інформаційних технологій та постійним інноваційним вдосконаленням технологій конкуренція на цьому ринку, яка нині характеризується як динамічна та непередбачувана, сформувала свою певну специфіку.

Це обумовлено тим, що завжди існує вірогідність, що учасники ринку будуть пропонувати нові продукти та послуги з огляду на розвиток інформаційних технологій, створюючи свої ноу-хау, внаслідок цього всі попередні розробки можуть перейти у категорію застарілих для задоволення стрімко зростаючих потреб споживачів. Конкуренція на ринку інформаційних технологій діє як певний каталізатор інноваційно-технологічного прогресу, спонукаючи компанії до залучення та інвестування в НДДКР. До того ж багато учасників, розуміючи присутність певної обмеженості у методах конкурентної боротьби з огляду на стрімкість розвитку технологій, починають використовувати як цінові, так і нецінові методи конкурентної боротьби. І як результат все це призводить до того, що конкуренція на ринку інформаційних технологій демонструє риси, які дещо відрізняються від тих, що зустрічаються у традиційних секторах економіки, проте при цьому мають і спільні. З погляду тенденцій та стрімкого розвитку інформаційних технологій, які трансформують традиційну економіку в цифрову, держава має швидко й ефективно реагувати на сучасні виклики.

Проблематику конкурентної політики, як і державного регулювання розвитку ринку інформаційних технологій, досліджували багато

вітчизняних учених. Доречно виокремити праці Ставицької (Ставицька, 2015; 2017; 2019), яка аналізує функції державних органів в реалізації ефективної політики на ринку, а також наголошує на доцільності ефективної взаємодії держави, бізнесу та суспільства задля успішного функціонування та розвитку ринку інформацій технологій. Автор у своїх дослідженнях виокремлює світові моделі розвитку національних ринків інформаційних технологій та аналізує їх відмінні та спільні риси.

Науковець Крилов (2022) розглядає теоретико-практичні проблеми розвитку ринку інформаційних технологій у рамках національної економіки України. Зокрема аналізує фактори активізації використання інформаційних технологій в Україні, тенденції розвитку національного ринку інформаційних технологій та низку детермінант, що обмежують потенціал міжнародної конкурентоспроможності суб'єктів господарювання на ринку.

Українські вчені Лісік та Моряк (2023) досліджують аналіз стану ринку інформаційних технологій в умовах повномасштабної війни та ініціативи міжнародного досвіду стратегій щодо стимулювання ринку протягом збройних конфліктів. Окремо автори наголошують на важливості розвитку саме продуктових компаній, стартапів та НДКР центрів.

Водночас закордонні науковці та дослідники також приділяють значну увагу конкурентній політиці та конкурентному праву. Наприклад, *Link* та *Scott* (2001) у своїй праці аналізують вплив ефекту від реалізації конкурентної політики на стимулювання інноваційної поведінки та технологічних зрушень, в тому числі підвищення НДДКР інвестицій. Також розкривають суть публічно-приватного партнерства під час реалізації конкурентної політики з метою підвищення її ефективності.

Дослідники *Hagiu* та *Wright* (2025) зазначають наслідки для конкурентної політики швидко зростаючого ринку штучного інтелекту, а також аналізують потенціал ринкової концентрації для такої сфери, імовірний вплив штучного інтелекту на чинні ринкові структури та нові виклики й ризики для конкурентної політики.

Зі свого боку, *First* (2021) розглядає цифрові платформи великих технологічних компаній, що стали об'єктом пильної антимонопольної уваги у розвинених економіках; а також взаємозв'язок між конкурентним правом, інноваціями та економічним розвитком.

Науковці *Cowan et al.* (2025) у своїй праці аналізують сучасні тенденції антимонопольного регулювання серед технологічних компаній-гігантів та ставлять під сумнів чинні правила, які не здатні стримувати зростання ринкової влади великих цифрових платформ.

Проте як вітчизняні, так й іноземні дослідження мають обмежену інформацію щодо напрямів реалізації конкурентної політики саме на ринку інформаційних технологій в Україні, беручи до уваги пріоритетність розвитку ринку у вітчизняній економіці в парадигмі сучасних викликів.

Метою статті є визначення структурних та інституційних детермінант конкурентної політики на ринку інформаційних технологій в

Україні, а також окреслення рекомендацій щодо потенційних шляхів вдосконалення її реалізації на ринку з урахуванням його проблематики.

Представлене дослідження ґрунтується на гіпотезі, що конкурентна політика на ринку інформаційних технологій України має трансформуватися з традиційного розуміння політики захисту конкуренції у більш комплексний підхід, що має активне стимулювання конкуренції. Її реалізація повинна бути спрямована не лише на запобігання антиконкурентній поведінці та зловживанню монопольною владою, а й на створення передумов для розширення ринку, підвищення ефективності функціонування суб'єктів господарювання та зміцнення їхньої конкурентоспроможності в умовах цифрової трансформації, враховуючи стратегічну значущість ринку в нинішніх реаліях функціонування української економіки.

У ході дослідження використано низку загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, які є взаємопов'язаними та взаємодоповнюючими відповідно до послідовності логіки аналізу: аналіз та синтез, теоретичне узагальнення, статистичний аналіз та порівняння.

Структура основної частини статті має два розділи: перший присвячено ідентифікації та аналізу структурних й інституційних детермінант конкурентної політики на ринку інформаційних технологій в Україні; у другому сформовано пропозиції та рекомендації для підвищення ефективності реалізації конкурентної політики на цьому ринку.

1. Ідентифікація та аналіз структурних й інституційних детермінант конкурентної політики на ринку інформаційних технологій в Україні

З огляду на свою природу, ринок інформаційних технологій (РІТ) в Україні характеризується зосередженням великої кількості суб'єктів господарювання, які пропонують диференційовану продукцію – така структура значною мірою відповідає моделі монополістичної конкуренції. На думку автора, ця особливість зумовлена специфікою формування попиту та пропозиції на РІТ: жодна окрема компанія не здатна повністю задовольнити наявний попит, який до того ж є децентралізованим і формується багатьма учасниками ринку. Водночас цей попит постійно зростає під впливом стрімкого технологічного прогресу.

За таких умов ефективне задоволення потреб споживачів можливе лише за наявності значної кількості гравців, які здатні оперативно реагувати на запити клієнтів, не відчуваючи дефіциту ресурсів, що міг би виникнути за меншої кількості учасників ринку. Додатковим фактором зростання ринку є популяризація цієї сфери як перспективного напрямку професійної діяльності. Це сприяє збільшенню кількості фахівців, зацікавлених у працевлаштуванні у сфері інформаційних технологій, і водночас стимулює створення нових компаній або розширення діяльності іноземних гравців через відкриття філій в Україні.

Таким чином, висока концентрація компаній на РІТ в Україні формує середовище "дієвої" або "ефективної" конкуренції (Филюк, 2009, с. 41), що забезпечує активну взаємодію між фірмами, сприяє підвищенню загальної продуктивності та є рушієм економічного прогресу.

У табл. 1 представлено сукупну кількість компаній на РІТ в Україні у 2023 р. за регіоном та за сукупним чистим доходом.

Таблиця 1

Компанії на ринку інформаційних технологій
в Україні у 2023 р.

Область	Кількість компаній, од.	Сукупний чистий дохід, млрд грн	Частка в загальній кількості компаній, %	Частка в загальному чистому доході, %
м. Київ	3 115	137.8	52.4	67.1
Харківська	509	16.7	8.6	8.1
Львівська	447	21.4	7.5	10.4
Дніпропетровська	348	8.6	5.9	4.2
Одеська	233	3.6	3.9	1.7
Запорізька	140	1	2.3	0.5
Вінницька	129	6.9	2.2	3.4
Київська	126	1.1	2.1	0.5
Черкаська	98	1.6	1.7	0.8
Івано-Франківська	97	0.8	1.6	0.4
Полтавська	83	1	1.4	0.5
Чернігівська	74	0.6	1.3	0.3
Житомирська	65	0.9	1.1	0.4
Хмельницька	64	0.2	1.1	0.1
Сумська	58	0.2	1	0.1
Миколаївська	52	0.4	0.9	0.2
Рівненська	51	0.4	0.9	0.4
Чернівецька	48	0.8	0.8	0.4
Тернопільська	44	0.6	0.7	0.3
Закарпатська	44	0.4	0.7	0.2
Волинська	42	0.1	0.7	0.1
Кіровоградська	39	0.3	0.7	0.2
Донецька	18	0.02	0.3	0
Херсонська	17	0.02	0.3	0
Луганська	3	0.01	0.1	0
УСЬОГО	5 944	205.4	100	100

Примітка: враховано тільки компанії з чистим доходом вище за 0.

Джерело: складено автором на основі (YouControl, 2023; 2024).

Слід зауважити, що на м. Київ, Харківську та Львівську області припадає 68.5% компаній на РІТ та 85.6% їх сукупного доходу. Отримані результати свідчать про високий рівень територіальної концентрації галузі в цих трьох регіонах, де сформувалися провідні технологічні кластери України.

На рис. 1 представлені найбільші компанії на ринку інформаційних технологій в Україні за обсягом чистого доходу у 2023 р.

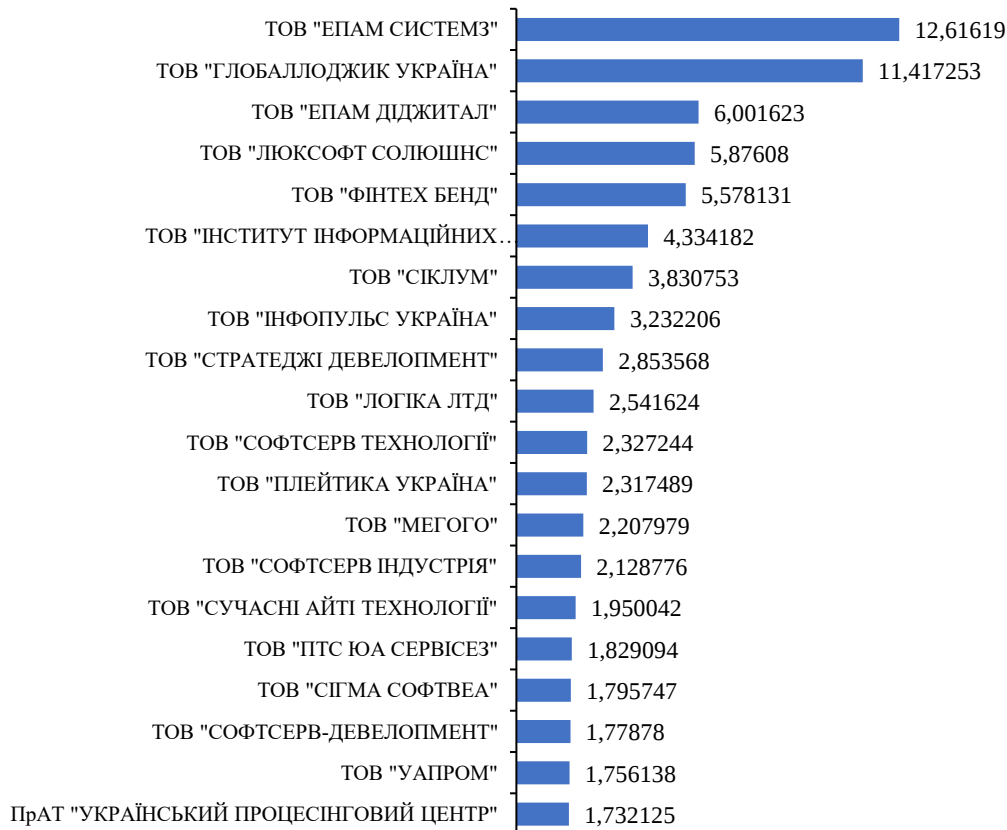

Рис. 1. Топ-20 найбільших компаній на ринку інформаційних технологій в Україні за показником чистого доходу у 2023 р., млрд грн

Джерело: складено автором на основі (YouControl, 2024).

Попри те, що топ 20 компаній на ринку інформаційних технологій на перший погляд мають високі фінансові результати, їхня сукупна частка в загальному чистому доході всіх компаній на ринку або коефіцієнт концентрації становить лише 39.7%, ще раз вказуючи на те, що РІТ є досить високо конкурентним.

Ще однією характерною структурною детермінантою конкурентної політики на РІТ є факт відсутності значних бар'єрів для входу на ринок, зокрема через низьку потребу в капітальних інвестиціях порівняно з традиційними секторами економіки, доступність кваліфікованих кадрів, швидку інфраструктурну еволюцію, що тим самим створює відкритий доступ для нових гравців.

Однак справедливо зауважити, що для сучасного ринку інформаційних технологій дедалі характернішою стає тенденція до вертикальної та горизонтальної інтеграції серед великих компаній, зокрема злиття під "однією парасолькою" різних етапів створення та комерціалізації

цифрових продуктів. Великі гравці пропонують клієнтам комплексні рішення: від власних лабораторій НДДКР та розробки програмного забезпечення до хмарних інфраструктурних сервісів, технічної підтримки та супроводу проєктів на стадії експлуатації. Така інтеграція дозволяє їм контролювати ключові ресурси (експертні кадри, дата-центри, патентний портфель), що створює додатковий невеликий бар'єр для невеликих аутсорсерів і стартапів. У результаті вхід на висококонкурентні ніші з повним циклом реалізації великомасштабних проєктів стає досить складним завданням для нових гравців, які не мають відповідних масштабів інвестицій та внутрішніх компетенцій.

З одного боку, відсутність бар'єрів входу на ринок стимулює розвиток чистої конкуренції, уникаючи значної монополізації ринку за класичною економічною теорією – "невидима рука" ринку сама регулює конкуренцію та розвиток. Але, з іншого боку, відсутність бар'єрів створює підґрунтя до перенасиченості ринку компаніями та може призвести до таких негативних наслідків, як втрата загальної ефективності функціонування ринку, поява додаткових витрат, що зменшують конкурентоспроможність бізнесу, розвиток недобросовісної конкуренції, а також в окремих випадках канібалізація й створення олігополій. Аби не допустити розвиток таких подій, антимонопольні органи мають пильно стежити за ефективністю стану функціонування РІТ, за потреби захищати фірми, що вже функціонують на ринку, від потенційної додаткової конкуренції, яка може тільки нашкодити балансу ринкових сил, створювати сприятливі можливості для стратегічної поведінки цих компаній, а також унеможливлення спотворення умов конкуренції внаслідок впливу адміністративних факторів (Филук, 2009).

На основі аналізу концентрації учасників на РІТ та встановлення факту відсутності суттєвих бар'єрів входу можна дійти висновку, що цей вітчизняний ринок є відносно відкритим і конкурентним. З огляду на це, конкурентна політика має більшою мірою фокусуватись на активному стимулюванні розвитку ринку та підсиленні конкурентоспроможності суб'єктів господарювання. Така переорієнтація політики сприятиме не лише захисту чесної та добросовісної конкуренції, а й формуванню динамічного та інноваційно-орієнтованого ринку інформаційних технологій в Україні.

Необхідно також звернути увагу на те, що конкуренція, як і сама конкурентна політика на РІТ, визначається низкою інституційних детермінант, однією з найбільш значущих з яких не тільки на національному ринку інформаційних технологій, але й на всіх інших традиційних ринках є глобалізація (Уманців & Шкуропадська, 2022). Технологічна та інформаційна інтеграція й кооперація є сучасними формами світової співпраці та необхідними умовами розвитку як самого РІТ, так і країни в цілому. Глобалізаційні процеси світової

економіки значно впливають на формування конкурентного середовища на національному РІТ, зокрема через безперервний розвиток самих інформаційних технологій та відповідно появи нових моделей ведення бізнесу.

З огляду на відкритість економіки України, РІТ в останні роки переживає процес прискорення *інтеграції* зі світовим ринком інформаційних технологій через практично повну орієнтацію вітчизняного ринку на експорт. Така експортоорієнтованість національного РІТ є важливим чинником його розвитку, оскільки вона дає змогу приносити в Україну новітні технології, прискорювати інновації та розвиток НДДКР, залучати іноземне фінансування та стимулювати креативну конкуренцію серед учасників ринку, яка ґрунтується на постійному вдосконаленні продукції та впровадженні інновацій. Все це в комплексі значно прискорює технологічний розвиток сектору, позитивно впливає на культуру корпоративного управління і, як наслідок, сприяє підвищенню рівня конкуренції. Відтак можна стверджувати, що глобалізаційні процеси, що відбуваються у світовій економіці, істотно впливають на стан конкуренції на національному ринку інформаційних технологій.

З погляду глобалізаційної інституційної детермінанти, конкурентна політика на цьому ринку має сприяти підвищенню конкурентоспроможності національних компаній на РІТ через забезпечення доступу до відповідних ресурсів, інфраструктури та інформації; забезпечувати ефективне функціонування системи державної підтримки підприємницької діяльності, що своєю чергою безперечно підвищить економічний розвиток ринку та країни. Найпоширенішими видами такої підтримки на РІТ можуть бути поглиблення податкових преференцій для існуючих та нових компаній, дотації й пільгові кредити на ведення НДДКР, доступ до венчурного та приватно-інвестиційного фінансування тощо. Однак варто зазначити, що така допомога має містити ефективний її розподіл серед учасників ринку, а також контроль над недопущенням антиконкурентних наслідків її надання.

Європейська інтеграція України є також важливою інституційною детермінантою економічного розвитку й становлення всієї економічної політики держави відповідно до європейських стандартів. Оскільки Україна не зможе просто "скопіювати" на власний національно-правовий, соціально-економічний та регіональний простір структуру, методи організації та функціонування тих чи інших інституцій ЄС (Мартінова, 2016, с. 221), держава має адаптувати власну систему під європейські норми з урахуванням національної специфіки функціонування економічної системи, зокрема й державних інститутів та законодавчої бази в області регулювання конкурентного середовища. Зокрема конкурентне законодавство можна виокремити як окремий

елемент такої інституційної детермінанти, оскільки воно посідає чи не найперше місце серед дієвих інструментів конкурентних відомств країн ЄС (Vezzoso, 2021; Alexiadis & Bobowiec, 2020). Релевантним є досвід Європейського Союзу знову ж таки у сфері регулювання ринків цифрових платформ, який з метою подолання ризиків зловживання монопольною владою суб'єктами господарювання на ринках цифрових платформ прийняв важливий документ – "Акт про цифрові ринки" (*Digital Markets Act*), метою якого є створення рівних умов для розвитку інновацій та конкурентоспроможності через регулювання великих цифрових платформ.

Ще однією безперечно вагомою, хоч і дотичною, інституційною детермінантною формуванням ефективної конкурентної політики на ринку інформаційних технологій в Україні є *принципи*, які закладаються в основу реалізації конкурентної політики на ринках цифрових платформ. Специфіка конкуренції ринків цифрових платформ та РІТ певною мірою є схожими з погляду об'єкта державного сприяння конкуренції та запобігання монополістичних проявів (Никифоров & Погуда, 2023):

- висока динаміка розвитку й швидкості змін, які обумовлюються швидкою технологічною зміною та постійним потоком нових технологій;
- тенденції до масштабування бізнесу та, меншою мірою, підвищення концентрації, яка проявляється у прискореному зростанні кількості споживачів і доходів компаній, виходу на нові ринки;
- можливість виникнення конкуренції не тільки між продавцями, але й між покупцями;
- присутність мережевих ефектів, які вбачаються у збільшенні обсягу продажів товарів та надання послуг, впливі на ціноутворюючі процеси, інтеграцію бізнесу й мережеву взаємодію учасників ринку тощо (Gerasymenko & Mazaraki, 2022).

Наразі специфічні характеристики ринків цифрових платформ, а саме тенденції до монополізації, обумовлюють особливі вимоги до застосування інструментів підтримки конкуренції та антимонопольного регулювання. Водночас цифрові платформи розширюють можливості посилення конкурентних позицій суб'єктів господарювання, й відповідно конкурентна політика на цих ринках має спрямовуватись одночасно як на підтримку розвитку ринків цифрових платформ в якості інструмента посилення конкурентоспроможності національної економіки, так і на обмеження монополізації й захист конкуренції (Білянський & Липов, 2022, с. 10). До того ж неоднозначність передумов і наслідків монополізації на ринках цифрових платформ додає ще більше специфіки регулювання таких ринків, що потребує адаптації та удосконалення усталених концепцій і методології забезпечення конкуренції в нинішніх реаліях.

Адвокатування конкуренції також стає дедалі більш важливою інституційною детермінантою конкурентної політики, зокрема й на ринку інформаційних технологій. Конкурентна політика, яка будується виключно на примусових механізмах шляхом виявлення та боротьби з порушеннями конкурентного законодавства з боку суб'єктів господарювання, сьогодні є неефективною і досить витратною (Уманців & Шкуропадська, 2022, с. 41), саме тому в більшості розвинутих країн запроваджуються механізми та інструменти адвокатування конкуренції. Це підсилює механізми реалізації конкурентної політики з метою підвищення інституційної спроможності державних інститутів та максимального розширення сфери конкурентної політики з одночасним залученням усіх стейкхолдерів для суттєвого збільшення економічного ефекту (Щербакова та ін., 2024) – компаній на ринку, асоціацій, споживачів, державних органів влади тощо. Як інституційна детермінанта адвокатування конкуренції сприяє формуванню й реалізації ефективної конкурентної політики на ринку інформаційних технологій надає поштовх дедалі більшому розвитку й захисту конкуренції на вітчизняному ринку інформаційних технологій, при цьому підвищуючи загальний рівень конкурентної культури суспільства та залучаючи необхідні інститути громадськості до активної кооперації, надаючи інформацію та консультації щодо антимонопольного законодавства усім зацікавленим сторонам (Уманців та ін., 2024).

Останнім, але не менш важливим інституційним фактором розвитку конкурентної політики на ринку інформаційних технологій, який надає останній можливості до її покращення й вдосконалення, є відсутність прозорої та чіткої законодавчої бази щодо захисту прав інтелектуальної власності в Україні. Інтелектуальна власність є важливою складовою інноваційного процесу, оскільки дозволяє компаніям захищати свої ідеї та розробки від несанкціонованого використання іншими. Оскільки інтелектуальна власність може містити технічну, організаційну та іншу подібну інформацію, яка використовується у підприємстві й має відповідні характеристики, вона стає одним із засобів отримання прибутку.

Наразі ринок інтелектуальної власності в Україні залишається нерозвиненим, що підтверджується відсутністю конкретних даних про його ємність, обсяги попиту та пропозиції, торгові платформи та безперешкодну "патентну міграцію". В Україні існує неефективна система законодавства щодо захисту прав інтелектуальної власності, що призводить до реєстрації вітчизняними компаніями своїх прав інтелектуальної власності за кордоном. Серед основних проблем є відсутність адекватних механізмів виявлення порушень інтелектуальної власності, неефективні інструменти захисту прав інтелектуальної власності (інституційні невдачі в правоохоронних органах), недостатній судовий захист і

неналежні механізми застосування заходів юридичної відповідальності (Lavrenenko et al., 2021, p. 26–27; Hryhorchuk et al., 2023).

Через це компанії на РІТ зацікавлені у збереженні цієї інформації в секреті, оскільки продукція та послуги є однорідними між собою та / або є прямими конкурентами, і саме відповідно правильно оформлена реєстрація прав інтелектуальної власності забезпечує стійкість й конкурентоспроможність таких компаній на ринку. Саме тому конкурентна політика на РІТ має сприяти розробці та впровадженню ефективної законодавчої бази у сфері захисту інтелектуальних прав власності, що буде ставити на меті просування проконкурентних дій на ринку інформаційних технологій та зменшувати ризики недобросовісної конкуренції з боку учасників ринку.

2. Пропозиції та рекомендації щодо підвищення ефективності реалізації конкурентної політики на ринку інформаційних технологій в Україні

З огляду на сучасні тенденції та стрімкий розвиток інформаційних технологій, що трансформують традиційну економіку в цифрову, держава має оперативно й ефективно реагувати на новітні виклики. У цьому контексті особливої актуальності набуває стабілізаційна функція держави, яка повинна реалізовуватись у формі автоматичних стабілізаторів, здатних забезпечити збалансоване регулювання економічних процесів. Це вимагає переосмислення існуючих підходів до розкриття економічних явищ і процесів та формування нової парадигми державного втручання, орієнтованої, зокрема, на стимулювання й підтримку розвитку ринку інформаційних технологій (Мудла, 2018).

З урахуванням нових економічних реалій та можливостей цифрового середовища, конкурентна політика держави повинна бути спрямована на формування конкурентоспроможного РІТ, де пріоритетними є ефективність, інноваційність та однаковий доступ до ринку. При цьому надзвичайно важливо не допустити надмірної економічної концентрації. Через ключову роль цього ринку як рушія економічного зростання та модернізації першочерговим завданням державної політики є впровадження інвестиційно-інноваційної моделі розвитку, що передбачає зміцнення технологічного потенціалу, підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, а також активну підтримку добросовісної конкуренції (Лагутін, 2016, с. 30). Вирішення цих завдань лягає в основу конкурентної політики на ринку інформаційних технологій, тим самим формуючи її справжню сутність у рамках механізму державного регулювання. Такий зміст конкурентної політики є більш складним для більшості традиційних товарних ринків та за умов пріоритетності споживчої моделі економічного зростання (Лагутін, 2016).

Відтак, конкурентна політика у сфері інформаційних технологій має виступати однією з ключових складових державного регулювання, що визначає її фундаментальну роль в архітектурі економічної політики. Доцільно визначити конкурентну політику на РІТ як інтегровану частину загальної економічної політики, що в тісній взаємодії з іншими її напрямками не лише забезпечує ефективне функціонування конкурентного середовища через регулювання добросовісної конкуренції та дотримання антимонопольного законодавства, а й стимулює підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, сприяє економічному зростанню та розширенню ринкових можливостей.

З огляду на структурні детермінанти, для підтримки існуючого конкурентного середовища, конкурентна політика на РІТ в Україні має ставити перед собою глобальне завдання для підтримання щонайменше нинішнього рівня конкуренції на ринку, забезпечення рівного доступу до матеріальних, фінансових, трудових та інформаційних ресурсів та унеможливлення дискримінації окремих суб'єктів господарювання, постійне посилення законодавчої бази в області конкурентного регулювання відповідно до найновіших тенденцій та світових практик.

Через такий стан ринкової конкуренції конкурентна політика на ринку інформаційних технологій має бути направлена на:

- підтримку існуючого стану конкуренції та унеможливлення випадків створення стійкої ринкової влади і як результат – надмірного зловживання такою певними ринковими суб'єктами; однак включати можливість оптимізації економічної структури ринку через створення ринкової концентрації, якщо вона є виправданою, або створення спільних підприємств за умови відповідного контролю та координації (Мазаракі & Герасименко, 2024);

- посилення ролі адвокатування конкуренції з метою впливу на економічну поведінку учасників ринку: поширення обізнаності щодо переваг справедливої конкурентної боротьби та негативних наслідків у випадку її порушення;

- забезпечення існуючого комплексного доступу до ринкової інформації усіх учасників ринку, а також поглиблення доступу до наявних обмежених ресурсів;

- посилення дієвості та ефективності законодавчої бази для прозорості та захисту прав інтелектуальної власності, оскільки цифрові активи є передумовою конкурентоспроможності багатьох компаній на РІТ; також, важливим є запровадження юридичної механіки індивідуалізованих обов'язків гравців на ринку для збереження справедливого, рівномірного та прозорого функціонування ринку (Андрійчук, 2021, с. 31);

- заборона на прийняття антиконкурентних законів чи актів з боку інших органів державної влади, які обмежують конкуренцію на ринку інформаційних технологій тощо.

Враховуючи специфіку РІТ в Україні з погляду функціонування великої кількості гравців, ефективна державна допомога має надаватися всім суб'єктам, які функціонують на ринку без винятку. Так, наприклад, спеціальний правовий податковий режим Дія-City є успішною державною допомогою, визнаною Антимонопольним комітетом України у 2021 р., що успішно надається усім учасникам ринку інформаційних технологій в Україні (АМКУ, 2021). Система позиціонується як унікальний економічний та податковий простір для вітчизняних компаній на ринку інформаційних технологій, які отримують більш конкурентні умови оподаткування, гнучкі умови працевлаштування співробітників, окремий порядок взаємодії з державними регуляторами (АМКУ, 2022). Такий успішний досвід взаємодії з національним конкурентним регулятором призвів до збільшення кількості робочих місць та підвищення конкурентоспроможності українських компаній на РІТ, що, своєю чергою, значно пришвидшило темпи розвитку як ринку зокрема, так і національної економіки в цілому. Тому АМКУ має брати активну участь в моніторингу та реалізації аналогічних державних стимулюючих політик.

Ефективна конкурентна політика на РІТ, як і на ринках цифрових платформ, має забезпечувати постійне оновлення та створення гнучкої законодавчої бази для підсилення механізму забезпечення проконкурентних дій серед учасників ринку. Це має містити зокрема заборону й обмеження певних практик недобросовісної конкуренції, які можуть бути накладені в кожному конкретному випадку, якщо це вважається доцільним. Наразі Антимонопольний комітет України вже аналізує роботу іноземних конкурентних відомств в області регулювання ринків цифрових платформ, зокрема підходи та практики, що можуть бути застосовані. Цей досвід безперечно лягає в основу посилення механізмів реалізації конкурентної політики вже на ринку інформаційних технологій через посилення взаємодії із зацікавленими органами влади та експертами на ринку інформаційних технологій як в Україні, так і закордоном, вдосконалення знань українського конкурентного відомства та інституційних підходів щодо виявлення порушень й роботи над попередженням антиконкурентних дій (АМКУ, 2023; *Tirole*, 2023).

Крім того, конкурентна політика на РІТ так само, як і стимулювання посилення захисту економічної конкуренції й підтримання її на належному рівні, має враховувати тенденції та стрімкий розвиток інформаційних технологій, які трансформують традиційну економіку в цифрову, а тому має швидко реагувати на сучасні виклики – відтак сприяти розвитку конкурентного інформаційного ринку, де переважають ефективність та інновації, тим самим підсилюючи конкурентоспроможність учасників ринку.

Також з огляду на зазначену інституційну детермінанту схожості конкурентних політик на ринках інформаційних технологій та цифрових платформ, цей факт слугує відправною точкою для перейняття певних концепцій щодо переосмислення, визначення та формування

ефективної конкурентної політики на РІТ. Відтак, базуючись на досвіді конкурентного регулювання ринків цифрових платформ, ефективна конкурентна політика на РІТ має базуватись на:

- створенні конкурентного середовища для розвитку національних компаній з метою підсилення їхніх конкурентних переваг;
- ідентифікації антиконкурентних стратегій та визначенні шкоди від таких дій для інших суб'єктів господарювання;
- забезпеченні балансу доступу до даних усіх учасників ринку;
- моделюванні та впровадженні ефективних інструментів щодо визначення вартості помилок оцінювання загроз для конкуренції через механізми оцінювання альтернативних підходів до антимонопольних проблем (Білянський & Липов, 2022, с. 11; *Budzinski & Stöhr*, 2019);
- постійному перегляді підходів та принципів щодо реалізації конкурентної політики відповідно до найсучасніших світових практик;
- посиленні впливу імплементації проконкурентних дій через механізми адвокатування конкуренції.

Для захисту інтересів українських компаній на ринку інформаційних технологій уряд України повинен демонструвати сильну відданість захисту цифрових активів бізнесу, які часто є джерелом конкурентної переваги таких компаній. Надійна та передбачувана правова база може надати компаніям можливість планувати та впевнено інвестувати в НДДКР (*Tareck*, 2023; *Kusairi et al.*, 2023), а також отримувати прибуток від цих інвестицій, забезпечуючи захист від правових невизначеностей й дозволяючи їм зосередитися на основних бізнес-процесах.

Висновки

Проведений аналіз структури українського ринку інформаційних технологій свідчить, що його організація близька до моделі монополістичної конкуренції. По-перше, велика кількість суб'єктів господарювання, які пропонують диференційовані продукти та послуги, обумовлює високий рівень конкурентного тиску та сприяє інноваціям. І хоча 20 найбільших компаній на ринку генерують значні фінансові результати, їхня сукупна частка в загальному обсязі чистого доходу всіх учасників становить лише 39.7%, що підтверджує відносну фрагментацію ринку. По-друге, ринок характеризується відсутністю суттєвих бар'єрів входу: мінімальні капітальні витрати на запуск сервісів, широкий доступ до кваліфікованих кадрів, сприятливі податкові режими (наприклад, Дія-City) та розвинена інфраструктура (хмарні сервіси, коворкінги). Це забезпечує постійну появу стартапів і сприяє динамічному зростанню сектору. Водночас поступова вертикальна та горизонтальна інтеграція великих гравців – поєднання НДДКР, розробки, хостингу й техпідтримки в єдиному портфелі послуг – обмежує конкуренцію на певних ринкових нішах із повним циклом реалізації та створює непрямі бар'єри для новачків.

Основними інституційними детермінантами, які сприяють становленню сучасної конкурентної політики на ринку інформаційних технологій в Україні, є безперечно глобалізаційні й євроінтеграційні процеси, слабка законодавча база у сфері регулювання захисту інтелектуальних прав власності, а також становлення та функціонування конкурентної політики на ринках цифрових платформ, яка за своєю природою дещо подібна конкурентній політиці на ринку інформаційних технологій. Адвокатування конкуренції також стає важливим інституційним елементом конкурентної політики, підвищуючи інституційну спроможність державних інститутів та розширюючи сферу їхнього впливу.

Обов'язковою умовою успішного розвитку ринку інформаційних технологій є чесна й добросовісна конкуренція, забезпечення якої передбачає зміцнення ринкових принципів діяльності, вдосконалення нормативно-правової бази їх функціонування з огляду на новітні тенденції та світові практик, а також контроль за виконанням вимог законодавства про захист економічної конкуренції. При цьому дії держави мають бути спрямовані на створення рівних умов для всіх суб'єктів, сприяння розвитку ефективної конкуренції, а також забезпечення підтримки економічного розвитку ринку, створення сприятливого середовища для зміцнення конкурентоспроможності компаній на ринку.

Важливо відзначити, що безумовним для підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання на ринку інформаційних технологій постає питання узгодженості конкурентної, інноваційної та інвестиційної політики держави на ринку, що має бути маркером гармонізації та взаємозалежності всіх видів економічної політики, а відтак, перетину цілей та інтересів відповідних державних органів для досягнення спільних інтересів економічного розвитку. Таким чином, конкурентна політика на досліджуваному ринку має використовувати інструментарій цілої низки інших напрямів економічної політики держави.

Синтезуючи досліджуваний матеріал, можна стверджувати, що конкурентна політика на ринку інформаційних технологій в Україні має ставити перед собою комплекс завдань, які більшою мірою мають фокусуватись на стимуляції розвитку ефективності та інноваційності ведення господарської діяльності, забезпеченні комплексного доступу до інформації і ресурсів, тим самим забезпечуючи підсилення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання загалом.

Таким чином, проведений аналіз підтверджує гіпотезу, що конкурентна політика на ринку інформаційних технологій України має залучатись до більш активного стимулювання конкуренції на РІТ, створюючи передумови для розширення ринку, підвищення ефективності функціонування його учасників та зміцнення їхньої конкурентоспроможності.

З огляду на це, потенційними напрямками майбутнього дослідження стають: емпіричне оцінювання дієвості інструментів конкурентної політики – вимірювання впливу антимонопольних рішень, податкових стимулів та програм державної підтримки на продуктивність, інноваційну

активність і частку ринку суб'єктів господарювання; розробка системи індикаторів моніторингу ефективності конкурентної політики на ринку інформаційних технологій, що дозволить органам державної влади оперативно коригувати регуляторні інтервенції; виокремлення та окреслення механізмів гармонізації конкурентної, інноваційної та інвестиційної політик – зокрема пропонується дослідити синергію між державною підтримкою НДДКР, податковими пільгами й антимонопольними вимогами, аби сформувати інтегральні показники ефективності для ринку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ/REFERENCE

Alexiadis, P., & Bobowiec, Z. (2020). EU merger review of "killer acquisitions" in digital markets: Threshold issues governing jurisdictional and substantive standards, *Indian Journal of Law and Technology*, 16(2), 113–148. <https://repository.nls.ac.in/cgi/viewcontent.cgi?article=1030&context=ijlt>

Budzinski, O., & Stöhr, A. (2019). Competition policy reform in Europe and Germany – institutional change in the light of digitization, *European Competition Journal*, 15:1, 15–54, <https://doi.org/10.1080/17441056.2018.1555942>

Cowan, S., Ormosi, P., & Perkins, J. (2025). New directions in competition policy: an overview, *Oxford Review of Economic Policy*, 40(4), 687–695. <https://doi.org/10.1093/oxrep/graf001>

First, H. (2021). Digital Platforms and Competition Policy in Developing Countries, *Concurrences Review*, (2). https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3864953

Gerasymenko, A., & Mazaraki, N. (2022). Competition law enforcement in Ukraine: challenges from on-line giants. *Yearbook of antitrust and regulatory studies*, 15(26), 57–73. <https://press.wz.uw.edu.pl/cgi/viewcontent.cgi?article=1021&context=yars>

Hagiu, A., & Wright, J. (2025). Artificial intelligence and competition policy, *International Journal of Industrial Organization*, (89). <https://doi.org/10.1016/j.ijindorg.2025.103134>

Hryhorchuk, M., Shevchenko, A., Melnyk, M., Nalyvaiko, L., & Dolhoruchenko, K. (2023). Protection of property rights during the russian-Ukrainian war: theoretical and legal analysis. *Justice in Eastern Europe*, 2(19), 1–19. https://ajee-journal.com/upload/attaches/att_1683190082.pdf

Kusairi, S., Wong, Z. Y., Wahyuningtyas, R., & Sukemi, M. N. (2023). Impact of digitalisation and foreign direct investment on economic growth: Learning from developed countries. *Journal of International Studies*, 16(1), 98–111. <https://doi.org/10.14254/2071-8330.2023/16-1/7>

Lavrenenko, V., Kyrylenko, V., & Tereshchenko, Yu. (2021). Challenges of intellectual property protection in Ukraine. *Stratehiia ekonomichnoho rozvytku Ukrainy*, (48), 23–35. <http://sedu.kneu.edu.ua/article/view/235535/234413>

Link, A. N., & Scott, J. T. (2001). Public/private partnerships: stimulating competition in a dynamic market, *International Journal of Industrial Organization*, 19(5), 763–794. [https://doi.org/10.1016/S0167-7187\(00\)00093-X](https://doi.org/10.1016/S0167-7187(00)00093-X)

Tareck, A. (2023). Legal mechanisms for the stimulation of the digital economy in developing countries. *Access to Justice in Eastern Europe*. https://ajee-journal.com/upload/attaches/att_1680005813.pdf

Tirole, J. (2023). Competition and the industrial challenge for the digital age. *Annual Review of Economics*, (15), 573–605. <https://doi.org/10.1146/annurev-economics-090622-024222>

Vezzoso, S. (2021). Competition policy in transition: Exploring data portability's roles. *Journal of European Competition Law & Practice*, 12(5), 357–369. <https://doi.org/10.1093/jeclap/lpaa096>

YouControl. (2023). Розвиток ІТ в Україні: поточна ситуація та перспективи. <https://blog.youcontrol.market/rozvitok-it-v-ukrayini-potochna-situatsiia-ta-pierspektivi/>

YouControl. (2023). The development of IT in Ukraine: current state and prospects. <https://blog.youcontrol.market/rozvitok-it-v-ukrayini-potochna-situatsiia-ta-pierspektivi/>

YouControl. (2024). Які українські ІТ-компанії отримали найбільший дохід у 2023 році. <https://dou.ua/lenta/news/it-companies-you-control/>

YouControl. (2024). Which Ukrainian IT companies earned the highest revenue in 2023. <https://dou.ua/lenta/news/it-companies-you-control/>

АМКУ. (2021). Прийнято рішення щодо надання підтримки Міністерством цифрової трансформації резидентам "Дія Сіті". <i>Антимонопольний комітет України</i> . https://amcu.gov.ua/news/prijnyato-rishennya-shchodo-nadannya-pidtrimki-ministerstvom-cifrovoyi-transformaciyi-rezidentam-diya-siti?v=615eed9d96963	AMCU. (2021). A decision has been adopted for the Ministry of Digital Transformation to provide support to Diia City residents. <i>Antimonopoly Committee of Ukraine</i> . https://amcu.gov.ua/news/prijnyato-rishennya-shchodo-nadannya-pidtrimki-ministerstvom-cifrovoyi-transformaciyi-rezidentam-diya-siti?v=615eed9d96963
АМКУ. (2022). В Україні запустили Дія City, підтримку якого погодив АМКУ. <i>Антимонопольний комітет України</i> . https://amcu.gov.ua/news/v-ukrayini-zapustili-diya-siti-pidtrimku-yakogo-pogodiv-amku	AMCU. (2022). Ukraine has launched Diia City, whose support has been approved by the Antimonopoly Committee of Ukraine. <i>Antimonopoly Committee of Ukraine</i> . https://amcu.gov.ua/news/v-ukrayini-zapustili-diya-siti-pidtrimku-yakogo-pogodiv-amku
АМКУ. (2023). Конкуренція на цифрових ринках. Досвід інституційного розвитку та бачення майбутнього. <i>Антимонопольний комітет України</i> . https://amcu.gov.ua/news/konkurenciya-na-cifrovih-rinkah-dosvid-institucijnogo-rozvitku-ta-bachennya-majbutnogo	AMCU. (2023). Competition in digital markets: institutional development experience and future vision. <i>Antimonopoly Committee of Ukraine</i> . https://amcu.gov.ua/news/konkurenciya-na-cifrovih-rinkah-dosvid-institucijnogo-rozvitku-ta-bachennya-majbutnogo
Андричук, О. (2021). Акт про цифрові ринки: нова філософія регулювання конкуренції в ЄС. <i>Економіка України</i> , 64(8), 26–37. https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.08.026	Andriychuk, O. (2021). Digital Market Act: a new philosophy of competition regulation in the EU. <i>Economy of Ukraine</i> , 64(8), 26–37. https://doi.org/10.15407/economyukr.2021.08.026
Білянський, О. І., & Липов, В. В. (2022). Регулювання конкуренції в економіці платформ: проблеми та інструменти. <i>Економіка України</i> , 65(2), 3–19. https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.02.003	Bilyansky, O., & Lypov, V. (2022). Regulation of competition in the economy of platforms: problems and tools. <i>Economy of Ukraine</i> , 65(2), 3–19. https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.02.003
Крилов, Д. В. (2022). Сектор інформаційних технологій України: проблеми розвитку та значення для національної економіки. <i>Причорноморські економічні студії</i> , (75), 32–36. https://doi.org/10.32843/bses.75-5	Krylov, D. (2022). IT-sector of Ukraine: Development problems and significance for the national economy. <i>Black Sea Economic Studies</i> , (75), 32–36. https://doi.org/10.32843/bses.75-5
Лагутін, В. (2016). Конкурентна політика держави: механізм реалізації. <i>Вісник КНТЕУ</i> , (4), 22–37. https://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/835/775	Lahutin, V. (2016). Competition policy of a state: implementation mechanisms. <i>Herald of KNUTE</i> , (4), 22–37. https://journals.knute.edu.ua/scientia-fructuosa/article/view/835/775
Лісік, О. А., & Моряк, Т. П. (2023). Аналіз стану ІТ-сектору України в умовах повномасштабної війни. <i>Економіка та суспільство</i> , (55). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-67	Lisik, O., & Moryak, T. (2023). Analysis of the state of Ukraine's IT sector in the context of a full-scale war. <i>Economy and Society</i> , (55). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-67
Мазаракі, Н., & Герасименко, А. (2024). Критерій повнофункціональності як детермінанта способу концентрації ринкової влади. <i>Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право</i> , (1), 60–74. https://journals.knute.edu.ua/foreign-trade/article/view/2025/1830	Mazaraki, N., & Gerasymenko, A. (2024). Criterion of full functionality as a determinant of the mode of market power concentration. <i>Foreign trade: economics, finance, law</i> , (1), 60–74. https://journals.knute.edu.ua/foreign-trade/article/view/2025/1830
Мартінова, Л. Б. (2016). Інституційне забезпечення реалізації конкурентної соціально-економічної політики у відповідності до вимог ЄС. <i>Вісник Хмельницького національного університету</i> , (5), 220–225. https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=28297.pdf	Martynova, L. (2016). Institutional support of competition of socio-economic policies in accordance with EU. <i>Herald of Khmelnytskyi National University</i> , (5), 220–225. https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=28297.pdf
Мудла, Д. (2018). Антимонопольне регулювання технологій Big Data в умовах цифрової економіки. <i>Інвестиції: практика та досвід</i> , (23), 94–100. http://www.investplan.com.ua/pdf/23_2018/19.pdf	Mudla, D. (2018). Antitrust regulation of big data technologies in the digital economy. <i>Investytsiyi: praktyka ta dosvid</i> , (23), 94–100. http://www.investplan.com.ua/pdf/23_2018/19.pdf
Никифоров, А. Є., & Погуда, Н. В. (2023). Державна політика сприяння конкуренції на цифрових ринках. <i>Публічне управління і адміністрування в Україні</i> , (37), 36–40. https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2023/37-2023/6.pdf	Nykyforov, A., & Pohuda, N. (2023). State policy of promoting competition in digital markets. <i>Public management and administration in Ukraine</i> , (37), 36–40. https://pag-journal.iei.od.ua/archives/2023/37-2023/6.pdf

Ставицька, А. (2015). Теоретичні засади економіко-правового регулювання світового ринку інформаційних технологій. <i>Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету</i> , (13), 35–38. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/Nvmgu_eim_2015_13_10	Stavytska, A. (2015). Theoretical bases of economic-legal regulation of world information technology market. <i>International Humanitarian University Herald</i> , (13), 35–38. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/Nvmgu_eim_2015_13_10
Ставицька, А. (2017). Оцінка позиціонування країн на світовому ринку інформаційних технологій: статистичні виміри індексного аналізу. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету</i> , 12(2), 126–130. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/Nvuumevcg_2017_12(2)_28	Stavytska, A. (2017). Evaluation of countries positioning in the world information technology market: statistical measures of index analysis. <i>Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University</i> , 12(2), 126–130. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/Nvuumevcg_2017_12(2)_28
Ставицька, А. (2019). <i>Розвиток світового ринку інформаційних технологій в умовах глобалізації</i> : дис. канд. екон. наук: 08.00.02. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна. Харків. https://core.ac.uk/download/pdf/28863-8082.pdf	Stavytska, A. (2019). <i>Development of the Global Information-Technology Market under Conditions of Globalization</i> : Candidate of Economic Sciences dissertation, specialty 08.00.02. V. N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv. https://core.ac.uk/download/pdf/288638082.pdf
Уманців, Ю. М., & Ємець, В. В., Трамана, В. С. (2024). Світовий досвід реалізації конкурентної політики. <i>Економічний вісник Дніпровської політехніки</i> , (4), 9–25. https://doi.org/10.33271/ebdut/88.009	Umantsiv, Yu., Emets, V., & Tramana, V. (2024). Global experience in implementing competition policy. <i>Economic Bulletin of Dnipro University of Technology</i> , (4), 9–25. https://doi.org/10.33271/ebdut/88.009
Уманців, Ю. М., & Шкуропадська, Д. Б. (2022). Інституційні детермінанти конкурентної політики на ринку фінансових послуг. <i>Економіка України</i> , (11), 26–46. https://nasu-periodicals.org.ua/index.php/economyukr/article/download	Umantsiv, Yu., & Shkuropadska, D. (2022). Institutional determinants of competition policy in financial services market. <i>Economy of Ukraine</i> , (11), 26–46. https://nasu-periodicals.org.ua/index.php/economyukr/article/download
Філюк, Г. М. (2009). Конкуренція і монополія в епоху глобалізації: <i>Монографія</i> . Житомир. Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 404 с.	Filyuk, H. (2009). <i>Competition and Monopoly in the Era of Globalization: Monograph</i> . Zhytomyr: Ivan Franko Zhytomyr State University Press, p. 404
Щербаківа, Т. А., Ясько, Ю. І., & Москальова, С. О. (2024). Адвокатування конкуренції у міжнародній та вітчизняній практиці. <i>Здобутки економіки: перспективи та інновації</i> , (11). https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/173/146	Shcherbakova, T., Yasko, Yu., & Moskalova, S. (2024). Competition advocacy in international and domestic practice. <i>Achievements of the Economy: Prospects and Innovations</i> , (11). https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/173/146

Конфлікт інтересів. Автор заявляє, що не має фінансових чи нефінансових конфліктів інтересів щодо цієї публікації; не має відносин із державними органами, комерційними або некомерційними організаціями, які могли б бути зацікавлені у поданні цієї точки зору. З огляду на те, що автор працює в установі, яка є видавцем журналу, що може зумовити потенційний конфлікт або підозру в упередженості, остаточне рішення про публікацію цієї статті (включно з вибором рецензентів та редакторів) приймалося тими членами редколегії, які не пов'язані з цією установою.

Автор не отримував прямого фінансування для цього дослідження.

Руденко, І. (2025). Детермінанти державної конкурентної політики на ринку інформаційних технологій *Scientia fructuosa*, 3(161), 56–73. [https://doi.org/10.31617/1.2025\(161\)04](https://doi.org/10.31617/1.2025(161)04)

Надійшла до редакції 22.04.2025.

Прийнято до друку 20.05.2025.

Публікація онлайн 11.06.2025.